

5. SVIJET

Priča o Kairi predstavlja svijet odrastajućih mladostnika. To je razdoblje oblikovanja našeg svijeta i naše kuće, koja je naša predodžba o nama samima. U to vrijeme stvari koje smo dosad postavljali u taj svijet dobivaju svoje mjesto. Razdoblje otkrivanja vlastite osobnosti i otpora vanjskim utjecajima obilježava naš način razmišljanja za cijeli život, jer se sada konačno uspostavlja odnos snaga naša tri razuma i zauvijek oblikuje naš karakter. Pubertet za naš svijet znači suparništvo među razumima, otkrivanje istine o sebi i stoga zbrku, koja traje dok se sve ne postavi na svoje mjesto. Upravo takva je i priča o Kairi. Nije slučajnost da je za predočavanje sazrijevanja odabrana djevojčica koja je odrastala u gotovo savršenoj obitelji. Otac i majka, koje povezuje prava ljubav, djeci su više od uzora. Posvećuju im puno pažnje i ljubavi, pri čemu im nastoje biti na pomoći i potpora. Iako bismo teško mogli zamisliti savršenije roditelje, odrastanje ni u toj obitelji ipak ne prolazi bez zapleta. Počinje tako da se Eros nađe u netaknutoj prirodi i ondje naiđe na rijeku – rijeka predstavlja Život. Prispodoba su i godenčići – ptice spremne za letenje – koje su već napustile svoje gnijezdo. Da bi Eros mogao nastaviti svoj put, mora napustiti obalu na kojoj se našao, a to je svijet Kairinih roditelja, svijet u kojem je do donedavna živjela i Kaira. Eros odlaže svoje zrcalo i knjigu na kamen uz vir – slučajnost ih u ovoj priči namjenjuje roditeljima. Rijeka ima još jedno simboličko značenje – označava i važan korak u odrastanju, trenutak kada dijete napušta svijet svojih roditelja i stvara svoj vlastiti svijet. Svako dijete jednoga dana na ovaj ili onaj način stupi na drugu obalu, jer ta druga obala predstavlja njegov svijet. Pri tome je riječ samo o pitanju kako će tko prijeći rijeku. Malo je roditelja koji su svjesni te neizbježne činjenice i koji djetetu pomažu da izgradi siguran čamac u kojem će se bez većih teškoća suočiti sa životom. Većini roditelja život se čini rizičnim, i jer zaboravljaju da su i sami nekoć prešli rijeku, žele dijete zaštititi od te opasnosti. Pod svaku cijenu ga nastoje zadržati na svojoj obali, pa paze da ne bi preduboko zakoračilo u nju ili mu čak zabrane zadržavanje u njezinoj blizini. Ta djeca zato moraju jednoga dana rijeku preplivati, i upravo te, jednako kao što je Erosa odnijela rijeka, odnosi Život najdalje od svijeta njihovih roditelja. Život može biti i poguban, i to najčešće baš za djecu onih roditelja koji su se najviše bojali da će njihovo dijete jednoga dana prijeći rijeku. Za takvu je djecu rijeka čak pogubnija nego za djecu onih roditelja kojima za vlastitu djecu uopće nije bilo stalo i koji su ih od prvog dana prepustili na milost i nemilost Životu. Eros se slučajno nađe na drugoj obali i ondje naiđe na gradilište. U blizini nastajuće nove kuće stoje i kuće obaju roditelja. No to nisu kuće Kairinih roditelja kakve su u stvarnosti; te dvije kuće samo su varljiva predodžba koju je djevojčica donijela sa sobom iz starog svijeta, iz vremena kad je još bila sposobna vidjeti stvarni svijet svojih roditelja, onakav kakav mogu vidjeti samo djeca. Kad prijeđemo rijeku, prvi se put u životu nađemo u svom svijetu. Budući da se s nama u njemu nađu i svi koje poznajemo, sami uopće ne primjećujemo tu važnu promjenu koja nas je zadesila. Ta promjena predstavlja nastanak našeg vlastitog svijeta, a ujedno i konačan gubitak sposobnosti viđenja tuđih svjetova. Čitatelj neka na ovome mjestu ne zaboravi da je i Eros morao

napustiti svoj svijet da bi se mogao naći u svijetu svih misli i u različitim tuđim svjetovima. Kairini radnici imaju svaki svoj način razmišljanja. Tko se dovoljno udubi u predstavljanje triju razuma, iz razgovora među Kairinim pomoćnicima prepoznat će tko predstavlja koji razum. Otac želi Kairi pomoći u stvaranju njezina svijeta, čime nenamjerno utječe da on postaje sve sličniji njegovu svijetu. Ne shvaća naime da svaki čovjek ima svoj jedinstveni svijet, jer i on, kao i svi, poznaje, vidi i razumije samo svoj svijet. Majka se, za razliku od oca, ne miješa u nastajanje kćerina novog svijeta, pa stoga kasnije u odnosima s njom ima i manje poteškoća. I ona se ipak ne uviđa svoj utjecaj, koji nije ništa manji od očevog. Taj utjecaj očituje se u pridavanju važnosti nekim stvarima, kao što je, na primjer, gradnja balkona. Majka želi Kairu samo zaštititi od razočaranja, jer još nije dobila građevinsku dozvolu za postavljanje balkona. Ne shvaća, međutim, da već samo posvećivanjem pažnje toj temi u kćerinu svijetu stvara problem kojeg inače možda uopće ne bi bilo. Pojedini roditelji nastoje djeci već rano usaditi spoznaju da novac u životu nije najvažniji i da ne donosi sreću. To je doduše istina, ali kako da dijete vjeruje roditeljima kad oni to tako gorljivo ponavljaju i čak naglašavaju, i to uvijek onda kad se nađu u blizini nekoga koga možda i sami otrovno doživljavaju kao novčano uspješnijeg od sebe. Ljudska je narav takva da važnomu posvećujemo pažnju, a nevažnomu ne, i toga se vrlo rano počne svako dijete osvješćivati. Da su balkoni prispodoba za ženske grudi, a građevinska dozvola za genetski nasljedni zapis, prirodnu danost koja određuje kada i u kojem opsegu će se razviti, zasigurno je sinulo svakom čitatelju. Gradnja balkona na crno predstavlja kirurški zahvat u oblik grudi i znak je neprihvatanja samoga sebe. Estetskim zahvatom mijenja se slika tijela, ali ne i viđenje vlastitog svijeta, pa takvim ljudima ubrzo trebaju novi zahvati, jer i dalje žive u zabludi da im to može donijeti prihvaćanje samoga sebe. Estetske operacije to ne donose; donose samo uvijek nove kulise koje ljudima sve više zakrivaju istinu njihova svijeta. Svako nezadovoljstvo sobom može kod onih koji odrastaju biti uzrok neprihvatanja samoga sebe. A postojanje razloga za nezadovoljstvo nema u tome ništa veću ulogu od veličine značaja koji mu sami pridajemo. Tu značajnu težinu stvarima daju prije svega ljudi koji su odrastajućem blizu. Najviše što roditelji mogu dati djetetu u razdoblju njegova odrastanja jest pomoć u prihvaćanju samoga sebe. Tko to uspije, djetetu daje najbolju popudbinu za život – to je ključ njegove sreće. Takva su djeca otporna na gotovo sve loše utjecaje okoline, jer znaju o stvarima odlučivati svojom glavom. Roditelji koji sami sebe ne prihvaćaju imaju u tome mnogo teži zadatak. Kaira će svoj trinaesti rođendan prvi put slaviti u novoj kući, u svom svijetu. Tu važnu promjenu kod djeteta roditelji često ne razumiju, jer poznaju samo svoj svijet. Za njih je sve kao što je bilo prije, dok je u djetetovu svijetu s prijelazom rijeke sve drukčije. I djetetu se roditelji iz dana u dan čine sve čudnijima, jer se ono ne uviđa da više ne može vidjeti stvarne svjetove svojih roditelja. To je povod njihovu međusobnom otuđivanju. Ako roditelji u tom razvoju ne prepoznaju svoju ulogu, često postignu upravo suprotno od željenog. Roditelji odrastajućih mladostnika, zamislite se nad rečenicom: »Dali smo mu sve, a on se tako (nezahvalno) ponaša prema nama!« Ako to nikada niste izrekli, dovoljno je već i to kao ozbiljan problem ako ste tako samo osjećali. Prirodno je da roditelji svojoj djeci žele samo najbolje, no problem nastaje

ako ne shvaćaju da svaki čovjek treba svoj svijet i da je i njihovo dijete upravo takav, odrastajući čovjek. Najviše poteškoća imaju pri tome roditelji koji sami sebe ne prihvaćaju, jer su u svojoj djeci našli svoj, usavršen svijet, budući da su djeca svoj svijet u ranom djetinjstvu preslikala od njih. Ti roditelji sada nikako ne mogu prihvatiti da njihovo dijete želi drukčiji svijet, pa to osjećaju kao djetetovo odbacivanje njihova svijeta. To ih osobito jako boli, jer oni upravo uz pomoć svojeg djeteta napokon mogu prvi put prihvaćati svoj svijet, naime svijet koji sada vide u djetetu. Takvi su roditelji od rođenja svoje djece nastojali svoj svijet usavršiti kroz svoju djecu. Ništa drukčije nego što su cijeli život usavršavali svoje kulise, sada nastoje da i istina njihove djece postane jednaka njihovim kulisama. Pri tome se događa upravo ono što najmanje žele – djeci umjesto istine nenamjerno nameću svoje kulise, te stoga problemi te djece postaju nalik problemima njihovih roditelja. Kairin otac prihvaća samoga sebe, ali se ne uviđa koliko silno želi da vrijednosti koje na taj način djeluju samo u njegovu svijetu prenese i u svijet svoje kćeri. Na zamjetnu razliku koja se javlja u odnosu prema djeci kod roditelja koji se ne prihvaćaju obratite pažnju u priči o Maleku, u 9. svijetu. Njegova kći Nina pohađa istu školu kao Kairina sestra Zara. Zabava za Kairin rođendan prikazuje razoran utjecaj vršnjaka na nepripremljenog, sazrijevajućeg mladostnika. Mladostnici se u tom razdoblju obično ne prihvaćaju, pa se često nemilosrdno izivljavaju nad drugima, ponižavajući ih i ismijavajući njihove novogradnje. To čine ponajprije djeca koja nisu zadovoljna vlastitim novogradnjama (isto je i s odraslima koji se ne prihvaćaju). Na mladostnika svaki takav ispad snažno utječe, a upravo reakcije njegova tri razuma na takve događaje u tom razdoblju najsnažnije zacrtavaju odnos snaga među njima. Riječ je o reakciji koja će u najvećoj mjeri osigurati zajednički cilj. Konačan odnos snaga među njima nije ništa drugo do odgovor na zbroj svih vanjskih utjecaja ranog djetinjstva i razdoblja odrastanja. Odnos koji se najbolje pokaže u tom ranom razdoblju postaje njegov karakter zauvijek. Roditelji su svjesni značenja utjecaja okoline, pa nastoje dijete zaštititi tako da mu biraju prijatelje i ograničavaju druženje ondje gdje bi moglo naići na društvo lošeg utjecaja. Problem je, međutim, u tome što roditelji ne mogu dijete štititi cijeli život, a onome koga pokušavaju već u mladosti zaštititi od utjecaja okoline time samo znatno otežaju odnose u kasnijem razdoblju, možda tijekom cijelog života. Nitko pak ne može učiniti veću korist svom djetetu od onih roditelja koji mu dopuštaju druženje i s takvim vršnjacima koji pri prvom kontaktu čak mogu prouzročiti neku štetu na njegovoj novonastajućoj kući, a zatim ga potaknu da to sam otkloni, jer će tek tako idući put znati sam izabrati prijatelje i pobrinuti se da se druženje odvija bez štete koju bi mu prouzročili drugi. Djeca su mnogo podučljivija nego što su im to roditelji obično spremni priznati. S odnosima među vršnjacima nije ništa drukčije nego s odnosima između roditelja i njihove djece. Ako roditelji svoje dijete pretjerano njeguju, peru, dezinficiraju i već ga pri običnoj prehladi voze liječniku da mu propiše jaka sredstva, za cijeli će mu život oslabiti prirodni obrambeni mehanizam, a bolesti kao što su alergije, astma i druge preosjetljivosti bit će konstanta njegova života. Ne zaboravimo da naš razvoj u milijunima godina znači odrastanje u prljavštini i izloženost brojnim štetnim utjecajima, pa smo ipak preživjeli. I naše je tijelo na sve to i dalje dobro pripremljeno,

jer je za bilo kakvu promjenu u genetskom zapisu potrebno mnogo dulje razdoblje nego ono koje je proteklo otkako smo bili još zdrava i otporna djeca koja se bezbrižno igraju na prljavim podovima. Dokaz za to daje nam već usporedba zdravlja djece pretjerano brižnih i čistih roditelja sa zdravljem djece onih roditelja kojima je za čistoću prilično malo stalo, kao što je to bilo u ljudskom razvoju posljednjih nekoliko milijuna godina. Imunološka preosjetljivost, za čudo, jako pogoduje jednom od razuma, i to Raciju, koji svojim načinom razmišljanja može premostiti i prirodnu neotpornost, jer može razvijati lijekove koji pobjeđuju bolesti. Na taj način društvo postaje sve ovisnije o moći tog razuma. Pri tome se Raciju vrlo podređuje Instinkt, koji je svojim načinom razmišljanja podložan strahu od mogućih opasnosti – i strahu od bolesti. Čitatelj neka obrati pažnju na ponašanje Kairinih radnika tijekom rođendanske zabave. Kako svatko ima svoj karakter, svoj način razmišljanja, svoje vrijednosti i pogled na svijet, različito se uključuju u zbivanja. Najviše poteškoća s uključivanjem ima Tin, nešto manje Jurij, dok se Rem ludo zabavlja i nimalo ga ne brine zbog nastajuće štete. Za razliku od Jurija i Tina, Rem se odlično slaže i s ocem i podupire njegove zamisli pri gradnji Kairine kuće. Sve to pak tješnje poveže Tina i Jurija, i ako Kaira bude željela drukčiju kuću nego što je kuća njezina oca, morat će poslušati i Jurijev nacrt i Tinove strahove. Svi bi se roditelji morali osvijestiti da je mladenačka čežnja za jedinstvenošću vlastitog svijeta i kuće najprirodnija stvar na svijetu. Stvaranje svijeta prema vlastitoj, a ne tuđoj predodžbi osnova je kasnijeg samoprihvatanja. Roditelji koji djeci nameću svoje svjetove time im često onemogućuju da bi se kasnije u životu mogli prihvatiti i zavaljeti. Borba za vlast među razumima u razdoblju odrastanja kriva je i za to da su tinejdžeri često umorni, bez životne energije, da nerijetko pokazuju slične znakove kao ljudi s depresijom i da su razdražljivi. To nije ništa drugo nego posljedica teškoća koje razumi u tom razdoblju imaju jedni s drugima. Kad je odnos snaga određen, razumi se sa svojom ulogom obično pomire i pubertetne teškoće nestanu, kao što su se i pojavile. Zanimljivo je i to da odrastajući na svom putu otkrivaju stvari, aktivnosti, idole i još ponešto što u njihovim glavama stvara primirje među razumima, pa ih te stvari toliko privlače da neko vrijeme doslovno žive za njih. Ako pobliže promotrimo što tinejdžere oduševljava, vidjet ćemo da je to uvijek nešto što je povezano s izvorom spora među njihovim razumima. Roditelji koji svojoj djeci nameću svoje svjetove neka se zato ne čude ako će njihovu djecu najviše usrećivati upravo ono što su oni najmanje željeli ili su im čak nastojali onemogućiti. To je naime odgovor djece na preveliku sličnost između njihove kuće i kuća njihovih roditelja, koju sada pod svaku cijenu treba ukloniti. Zbog rastuće snage Instinkta u Kairinu životu uskoro se počinje mijenjati i njezin karakter. To se najbolje vidi u opisu početka nove školske godine. Iako je nikada dosad nije brinulo razgovaraju li drugi o njoj i ogovaraju li je iza leđa, na pragu učionice ovaj se put osjeća kao da svi zure u nju, i to upravo zbog njezine rođendanske zabave. A to se zapravo nije dogodilo, jer su djeca već odavno zaboravila na Kairin rođendan. No Instinkt svojom snagom mijenja čovjekove predodžbe. A da se toga i ne uviđa, takav čovjek vidi, razumije i poima druge ljude i događaje posve drukčije nego onaj koji gleda s Racijem ili Emocijem. Zbog Instinktove prevlasti vjeruje baš u njegovu istinu, a tome će se primjereno

promijeniti i njegovo ponašanje. Instinkt nije samo crn, nego je i stvaralački. Budući da s lakoćom stvara i neobične veze, njegove su reakcije često duhovite. Kaira se svojim duhovitim odgovorom zamjeri učiteljici, članu današnjeg školskog sustava, koji predstavlja Racijev svijet, posve nesklon takvom načinu razmišljanja, pa je kažnjena negativnom ocjenom. Tu nailazimo na izvornu teškoću školskog sustava. On je naime postavljen tako da potiskuje razmišljanje, vrijednosti i sposobnosti Instinkta i Emocija, a veliča Racijev način i time omogućuje da se na društvenoj ljestvici najlakše uspinu upravo ljudi s razumom Racija. Time je u našem društvu omogućena i njegova potpuna premoć. Kaira odbacuje očev svijet, što znači da počinje odbacivati i sve što je s tim svijetom ikako povezano. Odbacuje i svoju ljubljenu sesticu, jer po novome ne želi da bi igdje bila viđena u njezinu društvu. To pokazuje koliko je snažna želja za vlastitim svijetom i kako je upravo zbog toga teško razumjeti sazrijevajućeg mladostnika. Kaira napokon dobiva grudi, a značenje koje tomu pridaju ukućani daje Kairi naslutiti da je to doista važna stvar. Samo se Eros suprotstavlja pridavanju tako velike važnosti građevinskoj dozvoli, ali ga drugi ovoga puta nadglasaju. Ljudi koji tijekom odrastanja pod utjecajem okoline manje važnim stvarima pridaju veliku važnost, tako stvaraju platna na koja će kasnije slikati svoje kulise. Ako se čovjek ne može prihvatiti, počinje zato tražiti razloge, pa sasvim nevažne stvari kojima društvo pridaje značaj postaju razlog za prikrivanje istine vlastitog svijeta. U takvom bi slučaju žena koja sebe ne prihvaća, a žudi za priznanjem svoje privlačnosti, vrlo brzo pomislila da bi veličina njezinih grudi mogla snažno utjecati na to da je drugi smatraju privlačnom. Očev atrij prisporodba je za muški spolni ud. Kada se njegova kći počela pretvarati u ženu, postao je pomalo ljubomorani. Nije još naime zaboravio svoje mladenačke dane i to kako razmišljaju mladići kad ih raznosi. Iako je pažljivijem čitatelju koncepcija knjige na ovom mjestu već jasna, ipak treba dodatno upozoriti na neke pojedinosti u ponašanju Kairinih pomoćnika, njezina triju razuma. Jurij je Racio, Rem je Emocio, a Tin je Instinkt. Kod Rema i Tina već same posljednje dvije slova imena otkrivaju s kojim je razumom tko povezan, dok Jurij u tom pogledu odstupa. A to nije slučajno. Jurij je bilo ime izmišljenom prijatelju djevojčice po kojoj je napisana priča o Kairi – s njim se u svom djetinjstvu više godina družila, razgovarala i igrala, sve dok jednoga dana nije zauvijek tajanstveno nestao. Pojava izmišljenih prijatelja kod djece nije rijetka, a roditelji takve djece neka na to obrate pažnju, jer će u osobinama tog lika moći prepoznati karakter onog od razuma koji se djetetu u tom razdoblju posebno približi. U misaonom svijetu u kojem se nađe Eros, lik Kaire djevojčin je Ego i on zapravo nema vlastitog razmišljanja. Sva Kairina razmišljanja, pogledi, uvjerenja, viđenja, sve njezine vrijednosti dolaze isključivo od Jurija, Rema i Tina. Iako se Kaira u priči ravnopravno uključuje u razgovor s ostalima, sve njezine riječi zapravo su misli onog od njezinih pomoćnika kojemu u danom trenutku najviše vjeruje. I to njezino trenutačno povjerenje jednom od razuma nije ništa drugo do rezultat prilagodbe razmišljanja njezinih triju razuma zbivanjima, jer Ego je samo koncept koji je stvorio Život. Dok u Kairi ne dozori želja za samostalnim oblikovanjem vlastite kuće, u njezinu je svijetu vrlo uspješan Rem, jer se odlično slaže s njezinim ocem, kojemu također vlada Emocio. Tek zajednička želja sva tri razuma za vlastitim svijetom i

jedinstvenom kućom počinje potiskivati njezina prijatelja Rema, njezin razum Emocio, sve više u pozadinu. Budući da su Instinkt i Racio u ocu prepoznali opasnost da im neće poći za rukom stvoriti kuću prema vlastitoj predodžbi, to im daje moć da se uzdignu nad Kairina Emocija. U priči Rem cijelo vrijeme zastupa očeva stajališta i postupke. Kako on u ocu ne vidi nikakvu prijetnju, budući da se njihovi pogledi zbog zajedničkog načina razmišljanja ne razlikuju, žali za vremenom kad je otac u djevočinu svijetu još bio jedini uzor. Iako Kairina tri prijatelja cijelo vrijeme dosljedno razmišljaju kao razumi koje predstavljaju, Rem na stranici 233 upozori Kairu da njezino ponašanje nije bilo po bontonu. Bonton nije ništa drugo nego jedna od Racijevih dosjetki, jer se u njemu radi o planiranim pravilima ponašanja. Rem (Emocio) se s bantom stoga, naravno, ne može poistovjetiti, pa se to čini nedosljednošću, no banton se ovdje ne pojavljuje slučajno. Rem kao utjelovljeni Emocio spominje ga samo da bi pokazao da je Jurijev, dakle Racijev način razmišljanja u odnosu prema ocu u tom trenutku u proturječju čak s vrijednostima koje Jurij inače zastupa. Svoj svijet roditelji djeci često nastoje nametnuti tako što se podsmjehuju njihovim drukčijim pogledima kad se djeca opiru tom nametanju. U takvim trenucima izgovorena roditeljima nevažna zadirkivanja mladostnici dobro pamte i iz njih kasnije niču sva protivljenja i prkosi koji roditelje često vrlo iznenade, jer su zaboravili da su ih sami posijali. Otac se tako podsmjehuje Kairinoj zamisli o terasi na krovu, ubode je primjedbom da će terasa podsjećati na pogreb važnog državnika. Iz te nevažne opaske kasnije se u Kairinu svijetu razvije oduševljenje komunizmom, iako djevojčica taj društveni poredak niti poznaje, a kamoli da bi ga razumjela. Tri kipa, kipovi državnika, nad kojima se djevojčica oduševi, iako za njih nikada nije čula, simboliziraju njezin otpor prema ocu, pri čemu je prkošenje samo važnije od oduševljenja političkim nazorima i državnim vođama. Otac pomaže Kairi pri zabrtvljivanju terase, pri čemu iz nespretnosti previdi namjenu rupe koju je za odvod predvidio Jurij. Otac i Rem začepi odvod, a to u kući prouzroči poplavu. Otac isprva ne uviđa da je to skrivio baš on, i Kairi čak prebacuje da ga je trebala slušati, jer on ima s krovovima više iskustva nego ona. Priča uči da svi griješimo i da je važnije da se iz svojih pogrešaka nešto naučimo nego to da ih uopće ne činimo. Upravo zato djeca se moraju učiti iz svojih pogrešaka, jer će samo tako moći usavršiti svoj svijet i izgraditi čvrstu kuću, takvu da će njome biti i zadovoljni. Život nas uči i tome da moramo raditi i za svoje dobro i za dobro drugih. To znači da ne smijemo razmišljati sebično. I roditelji koji djetetu stalno daju mogu biti sebični, a da tu svoju sebičnost uopće ne vide. Samo onaj tko daje bez očekivanja – daje nesebično. Upravo zato je ovdje navedena mudrost: »Što si dobio od nas, duguješ svojoj djeci, ne nama. Od svoje djece nemaš pravo ništa očekivati, jer ti ti ništa ne duguju.« Ta je spoznaja za odnos između roditelja i djece iznimno važna, no malo je ljudi koji to načelo doista razumiju i po njemu i žive. Problem je i prikrivena sebičnost, davanje s namjerom, čega roditelji koji tako daju često nisu svjesni. Nije rijedak primjer kad roditelji sagrađe veliku kuću u kojoj ima dovoljno prostora da bi u njoj mogli živjeti i djeca sa svojim obiteljima. Iako su se roditelji žrtvovali i gradili s namjerom da bi njihovoj djeci bilo lakše, ovdje je riječ o sebičnosti, o prikrivenoj sebičnosti, jer su se tim žrtvovanjem zapravo prvenstveno željeli osigurati blizinu

svoje djece i time i sigurnost u starosti. Takvi roditelji od svoje djece očekuju zahvalnost, a kad se ona isele, duboko su razočarani i povrijeđeni. Budući da se ne mogu pomiriti s tim postupkom svoje djece, krivnju za to najčešće svaljuju na njihove partnere, u kojima sada vide prikrivenog neprijatelja. Roditelji koji žele starost provesti u blizini svoje djece to će najlakše postići ako sami nesebično skrbe za svoje roditelje kada ovi ostare. Briga za roditelje od kojih očekujemo nasljedstvo također je sebična! S druge strane, roditelji koji svojoj djeci sebično uskrate nasljedstvo riskiraju da će se u svom sljedećem životu roditi upravo svojoj potomčadi, u gospodarski skromnijim uvjetima. Mnogi roditelji koji u svom svijetu planiraju kako će njihova djeca u starosti skrbiti za njih spoznat će što znači izreka: »Kad čovjek planira, Život se ruga.« Kaira priređuje zabavu i na nju poziva sve koji nešto znače. I pretjerano veličanje ugleda članova društva i umanjivanje njihove vrijednosti znak su neprihvatanja samoga sebe. Želja za ugađanjem i druženjem s važnim ljudima izvire iz osjećaja vlastite manje vrijednosti. I Kaira vjeruje da će prijemom u visoko društvo naći put do prihvatanja vlastitog svijeta. A samopouzdanje ne izvire iz savršenstva naših svjetova, nego iz prihvatanja razlika i različitosti svjetova. Eros djevojci na zabavi umjesto željenog alkoholnog pića ponudi običnu limunadu. Kako ga ne brine što će djevojka o tome misliti, sve dobro ispadne. Kaira spozna da je mnogo bolje razmišljati svojom glavom nego slijepo činiti stvari koje čine drugi, pa i po cijenu mogućeg neprijema u njihovo društvo. Kaira odbija ponuđenu cigaretu. To je znak da je razumjela Erosovu poruku. Zbog Kairina pokušaja da iz bakine vitrine prokrijumčari bocu alkoholnog pića, ocu prekipi. Zapravo je kćeri cijelo vrijeme samo popuštao, jer je nadao da će time zagladiti napetost u njihovu odnosu. Sada se uplašio da su mu uzde izmakle iz ruku, pa se odlučio Kairi pokazati gdje su granice. Želi je zaštititi od opasnosti. Kaira pak njegovu reakciju razumije drukčije; za nju ona predstavlja samo novo nametanje njegovih vrijednosti i tome se odlučno suprotstavlja. Ocu, koji se silno trudi biti brižan, ali i razumijevajući, stegne se srce pri pogledu na natpis na pročelju njegove kuće. Učinio je najbolje što je mogao, a ipak se našao ondje gdje se uvijek nadao da nikada neće – njegova ga kći mrzi. To ne može prihvatiti. U posjetu u bolnici otkriva se pojedinost koju dosad iz Kairina svijeta nismo mogli razabrati, a koja pokazuje očevu istinsku mudrost i veličinu, i to kada Zara spomene da je u školi zadirkuju jer joj je otac vrlo bogat. To je istina i školski joj kolege to, naravno, zavide, jer iz svojih domova donose djeliće svjetova svojih roditelja koji se ne prihvataju i koji zavide Zarinom ocu. Otac je naime iznimno uspješan i time i imućan poduzetnik, a svoje kćeri odgaja tako da njihovu imovinskom stanju ne pridaje posebnu važnost. Svjetovi koje su si tako stvorile Kaira i Zara zbog toga su posve neopterećeni vrednovanjem materijalnog. Samo im je tako mogao osigurati da nikada neće živjeti u sjeni njegova uspjeha. To pokazuje i očevu prihvaćenost vlastitog svijeta i upravo je to uvjet da su s njegovom ženom mogli otkriti pravu ljubav i svojoj djeci dati gotovo savršen odgoj. Eros u bolničkoj sobi sjedi na noćnom ormariću kraj uzglavlja Kairina oca, a zapravo je ondje samo knjiga u kojoj Eros živi. Da se u svjetovima ljudi Eros nađe uz knjigu koju čitaju, u nastavku ćemo još nekoliko puta opaziti. Eros ocu otkriva kako djetetu dati ono što mu treba za sreću u životu. Dobar se odgoj krije u uravnoteženom odnosu očekivanja, pohvala

i kažnjavanja. Time je prikazan i problem čitavog društva, jer naša budućnost ovisi o odgoju koji posvećujemo djeci. U razgovoru između Erosa i oca krije se vrlo precizan i važan zapis koji otkriva kako doći do društva kojim će vladati ljubav. Roditelji koji sebe ne prihvaćaju djeci često daju više nego što je za njih dobro, a od njih očekuju manje nego što je potrebno. Tako odgajaju samo nesamostalne nasljednike koji u životu neće znati skrbiti ni za sebe ni za druge i bit će stoga nesretni, jer će uvijek čeznuti za nedostižnim i neće biti ni s čim istinski zadovoljni. Društvo takvih ljudi prvi je korak prema propasti civilizacije. General s prizemnom kućom je Napoleon Bonaparte. Onaj koji je kraj svoje verande imao zasađen samo jedan orah jest Adolf Hitler, jer je poznato da je imao samo jedan testis. Kad se otac vrati kući, Eros ga iznenadi novom bojom njegove kuće. Nova mu je boja doduše lijepa, ali ipak pri toj promjeni osjeća nelagodu. Eros mu je time predao poruku o neprihvatljivosti nametanja svojih pogleda tuđim svjetovima, čak i ako je mišljeno posve dobronamjerno. Konjska balega u koju stane Kairin otac Liktorova je, a to je znak da je Ares ponovno na Erosovu tragu.